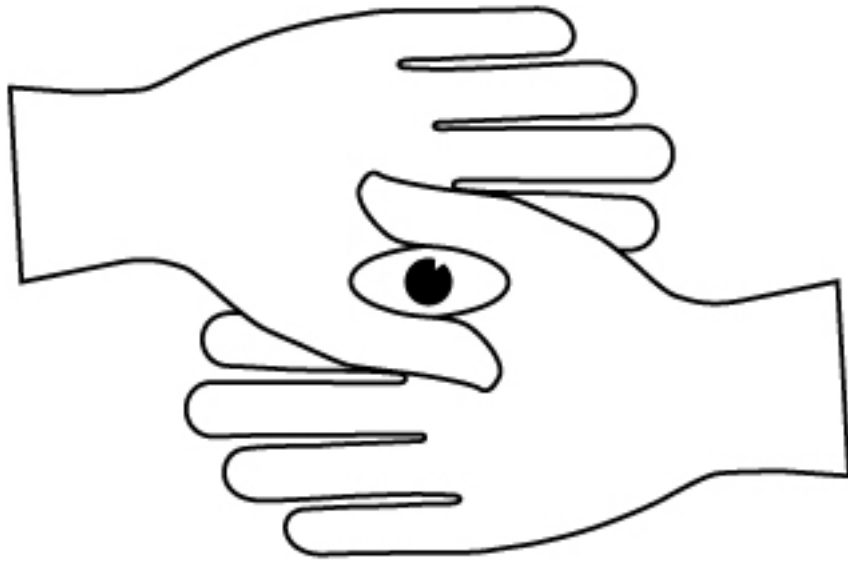

Det är ditt liv.

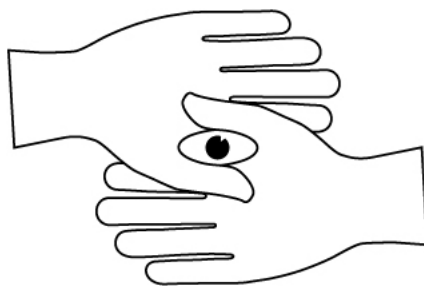
Delaktighet i sikte

FUB

För barn, unga och vuxna
med utvecklingsstörning

Delaktighet i sikte

Projektet med delaktighet i sikte.

Det här häftet kommer från projektet Med delaktighet i sikte.

I ett projekt arbetar man med några bestämda saker.
Man arbetar i projektet under en bestämd tid.

Vi arbetar för att personer som använder LSS-insatser ska vara med och påverka.

Många behöver veta mera om viktiga saker.

Vem får bestämma i ditt liv?

Ibland är det svårt att bestämma.

Vad kan man göra då?

Hur kan man göra för att få att någon att lyssna?

Vi har försökt att förklara på ett sätt som är lätt att förstå.

Vi använder piktogram.

Piktogrammen gör att det blir lättare att komma ihåg och förstå vad som står i häftet.

För dem som inte läser själva kan någon läsa texten högt.

Det finns mycket att prata om!

Alla människor är lika mycket värda.

Människovärdet är alltid det samma.
Det ändras inte av vad vi kan.
Det ändras inte av om vi är rika eller fattiga.
Det ändras inte av om vi är kvinna eller man.
Det ändras inte av var vi kommer ifrån.
Det ändras inte av någonting.
Alla är lika värdefulla

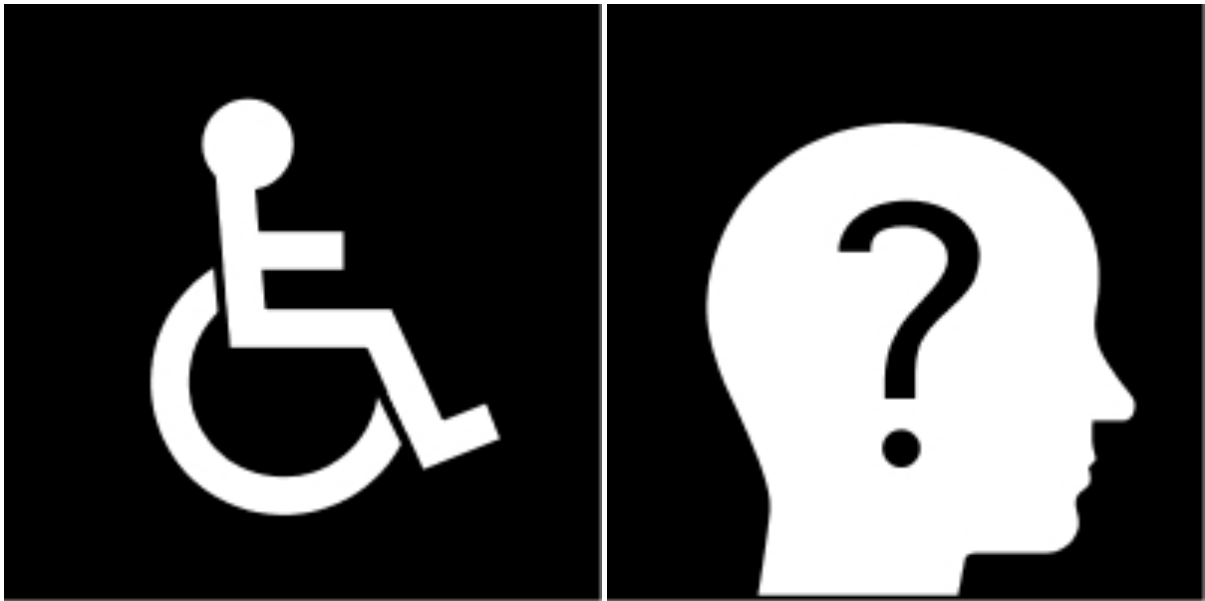
Alla vill leva **sitt** liv.

Din vilja är viktigast.

Det är dig det gäller.

Vi kan behöva stöd för att
vara delaktiga.

När du är delaktig känns det meningsfullt för dig.

Du är med och bestämmer.

LSS.

Lagen om Stöd och Service ska hjälpa personer med funktionsnedsättningar att leva sina liv.

Med LSS-stöd
ska du få möjlighet att leva som andra.

Du ska få stöd för att vara fullt delaktig i samhället.

Kommunen har ansvar för stöd och service.

Stöd på dina villkor.

Det stöd som just **du** behöver.
Stöd som **du** vill ha det.

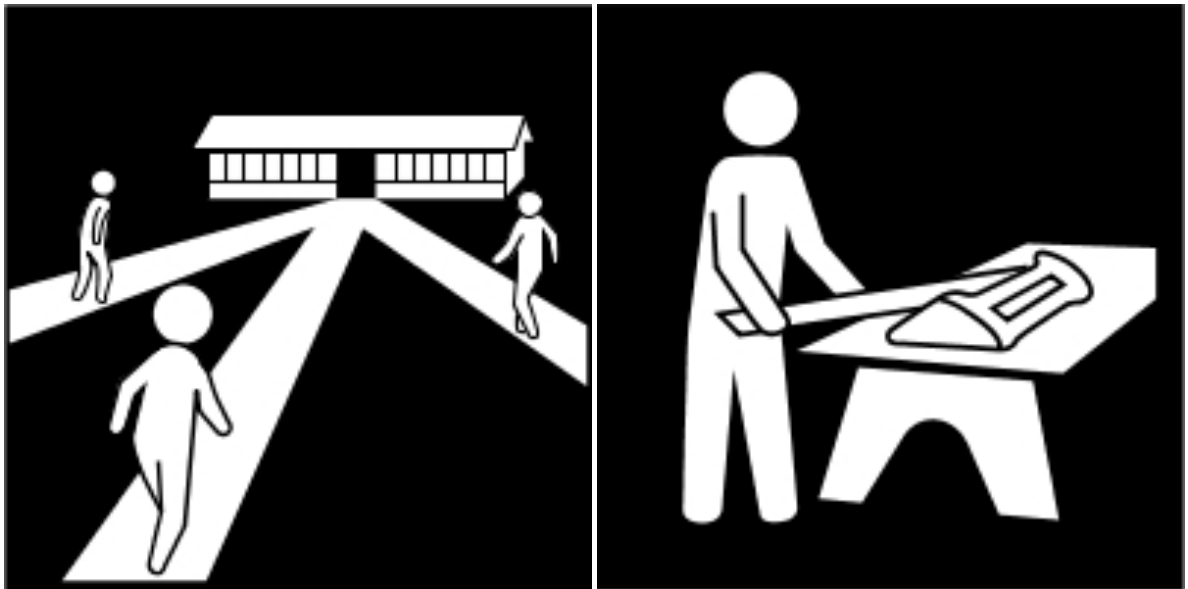
De som ger dig stöd ska lyssna på dig.
De ska hjälpa dig att få det som du vill ha det.

Din egen bostad.

Det är **ditt** hem.
Där känner du dig trygg.
Där kan du ha det som **du** vill.
Där kan du göra vad du vill.
Det är ditt privatliv.
Du kan ha gäster.

Arbetet. Daglig verksamhet.

Arbetet är viktigt.

Daglig verksamhet är en LSS-insats.
Det är ett arbete för personer som inte kan få en anställning.

Det ska ge dig mening, omväxling och utveckling.
På jobbet gör du saker tillsammans med andra.
Du kan känna gemenskap och vara delaktig.
Du kan känna att du behövs.

Fritiden.

På fritiden behöver du både vila och aktivitet.

Du kan göra saker som är roliga och intressanta.
Du kan göra ärenden och sköta hushållsarbetet.

Du kan vara hemma eller ute.
Du kan träffa vänner och familj.

Personalen.

Personalen ska ge dig stöd så att du kan leva **ditt** liv.
Personalen ska ge dig stöd dig hemma och för att vara med i
samhället.

Chefen.

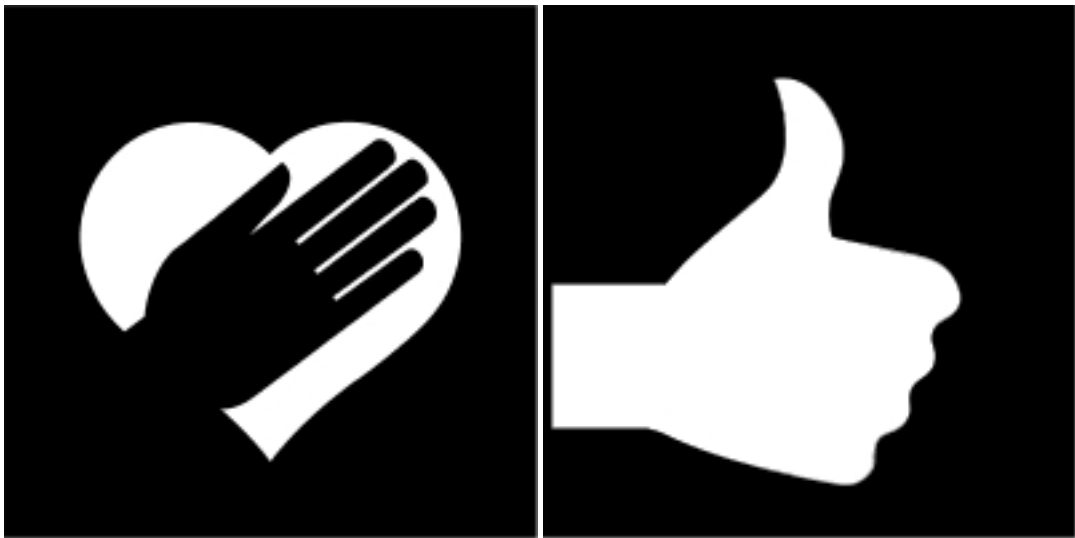
Chefen är personalens arbetsledare.
Enhetschefen är inte chef över dig.

Chefen har ansvar för att du får det stöd du har rätt till.

Du ska få stödet på ett sätt som passar dig.

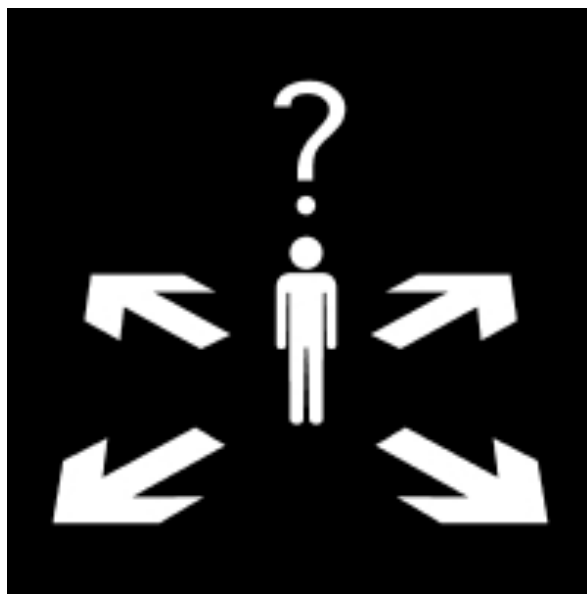
Du ska kunna prata med chefen.
Det är chefens jobb att lyssna på dig.

Du är vuxen.
Du får bestämma.

Det är ditt liv.
Det är du som vet hur du vill ha det.

Det kan vara svårt att
bestämma.

Vad finns det att välja på?
Vilket är bra?
Är något dåligt?

Ska någon annan bestämma åt dig?

Ska någon bestämma över dig?

Du kan behöva hjälp att bestämma.

De som ger dig stöd ska samarbeta med dig.

De kan hjälpa dig att förstå.
De kan ge dig råd.

Men det är inte de som bestämmer.
Det gör du

God man.

Du kan få hjälp av en god man.

En god man får inte bestämma utan att fråga dig först.

En god man får inte bestämma mot din vilja.

Din gode man ska samarbeta med dig och lyssna på dig.

Säg vad du tycker.
Tala om vad du vill.

De som ger dig stöd ska lyssna på dig.

Det är **ditt** liv.

Det är du som vet hur du vill ha det.

Det är din vilja som gäller.

Du får alltid fråga!

Du får fråga om allt som handlar om dig.

Du får fråga tills du får svar.

Du får fråga tills du förstår.

Är du rädd för att säga vad du
tycker?
Vågar du inte fråga?

Känner du någon som kan hjälpa dig?

Prata med någon som du litar på.

Den personen kan följa med på möten som är viktiga för dig.

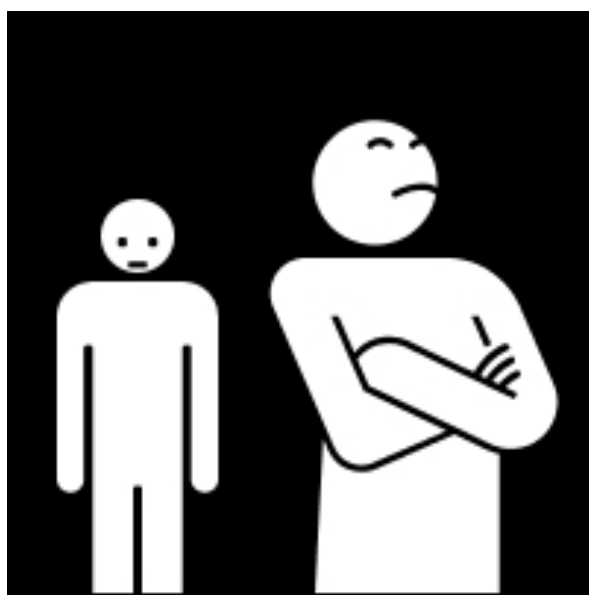
Tid att tänka.

Hinner du förbereda dig innan ett möte?
Hinner du tänka efter när någon frågar?

Du kan säga att du vill ha tid att tänka.
Du kan svara en annan dag.

Om någon inte lyssnar.

Du kan säga:
Nu vill jag att du lyssnar på mig.
Jag vill att du ska hjälpa mig.

Du kan säga att du vill att någon annan hjälper dig.

Om du inte får som du vill.

Du har rätt att förstå varför du inte kan få det du vill.
Den som har bestämt måste förklara för dig.

Du får säga vad du tycker.
Försök förklara om du tycker att något är fel.

Du kan begära att den som har bestämt ska ändra sig

Vad är viktigt för dig?

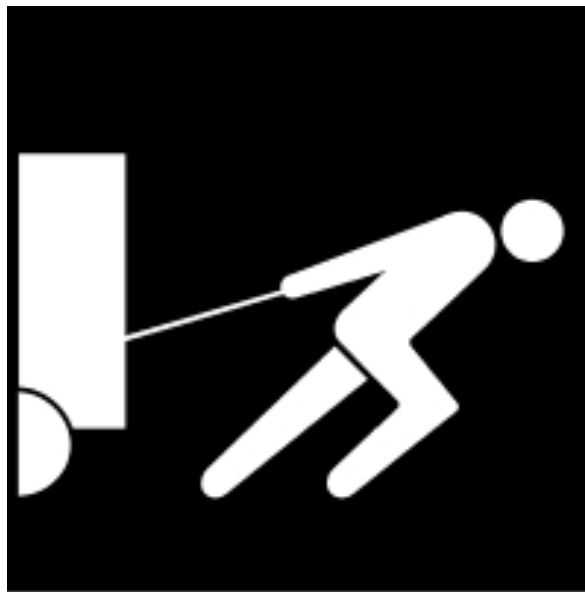
Fundera på saker som är viktiga för dig.

Både små och stora saker kan vara viktiga.

Prata med någon du har förtroende för.

Fundera på hur du ska säga.

Ge inte upp.

Det kan hända att du måste kämpa för att få det som du vill.

Var envis.

Be någon som du känner att hjälpa dig.

Prata med dina vänner.

Tillsammans kan ni göra mera.

Tillsammans är vi starka!

Delaktighet i sikte

Projektet med delaktighet i sikte tillhör FUB:s
Forskningsstiftelse ALA.

Pengarna som vi behöver för att kunna arbeta kommer från
Allmänna Arvsfonden.

Vi som är projektledare heter Malin Holmén och Hans Nilsson.

Om du vill komma i kontakt med oss kan du skicka ett mejl till
oss:

Här är vår mejladress:

delaktighet@fub.se

Du kan också ringa till oss:

035 260 78 59

Tillsammans kan vi göra det
bättre.

© FUB:s forskningsstiftelse ALA 2015